

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter slane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
vse leto . . . 10 K

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v l. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v l. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Klerikalna gonja proti učiteljstvu.

Gregorčičeva lista »Gorica« in »Primorski list« ter novostrojarski »Novi čas« uprizarjajo naravnost ostudno gonjo proti učiteljstvu. Kdor ima le količkaj razsodnosti v glavi, se mora zgražati nad tem, kar počenjajo imenovani trije farovski listi z učiteljstvom. Učitelji, ki ne trobijo v klerikalni rog, so po mnenju svetlih mož, zbranih okoli imenovanih listov, nič vredni ljudje, izvržki so, to so ljudje, katerim se predobro godi, ki nimajo srca za ljudstvo, ki pijančujejo, ki ne vršijo svoje dolžnosti itd.; imenovani listi hujskajo ljudstvo proti učiteljstvu tako, da mora videti v učitelju le človeka-nebogatitela, s katerim naj se ravna slabše kot z zadnjim hilapecem pri hiši; da mora gledati v učitelju svojega sovražnika, ki mu hoče spriditi otroke ter ukrasti iz srca sveto vero. Ljudje, ki po nevrednem nosijo črno sukno in od teh plačanih individuov pisarijo take reči ter uganjajo tako gonjo. Namen je prozoren: ali ukloniti hrbet učitelju, da bo slepo orodje farovškega gospoda ali pa ga uničiti. Tudi pobiti se ga sme po sodbi žegnanih podivjancev, saj je »brezverec«, kakor hitro lepo ponižno ne poljubljuje roke »gospod-nuncu« ter ne hodi lizat krožnikov v farovž.

Klerikalci se čutijo močne, zato so začeli strahovati. Najprvo in najbolj so se spravili nad učiteljstvo, ker so sovražniki vsakega učiteljstva v pravem pomenu te besede ter ker so sovražniki šole; učiteljstvo bi radi videli uklenjeno v farovške verige, šola pa naj bi bila tako le šola za silo.

Nesramna gonja je ogorčila učiteljstvo. Umevno. Zato se brani.

Neki g. učitelj nas prosi priobčiti tale članek, ker želi, da bi slišalo tudi ljudstvo odgovor učiteljstva.

Članek slove:

»Jezik za zobe!

»Gorica« je pokazala vso svojo hudobno, pristno klerikalno dušo. Vso svojo zolč je zliha v predale na naslov učiteljstva; nazadnje jej je še počila.

Iz članka se spozna, da je člankarja odgovor na njegovo despotsko zahtevo »jezik za zobe« v »Učiteljskem Tovarišu« zbežal in da bi najraje vse učiteljstvo s kolom pobil ter potem še zmoli črno mašo za duše pobitih, da bi jih hudič vzel.

Nesramna taka duša, črna in umazana, ki se drzne pozivati ljudstvo k klanju učiteljstva! A te ni sram in strah krvi, namestnik božji, da se drzneš napisati nekak poziv k poboju in klanju.

Klerikalec je lump ali pa nevednež. Zadnje pomilujem.

Prvi so pa izvržki poštene in dostojne človeške družbe in vsak pošten človek se jih ogiblje, ker so zmožni največjih lumparij.

Iz mojih službenih krajev imam dovolj skušenj, da so pristaši klerikalne politike bivši ubijalci, krivoprišežniki, tatje časti in premoženja, taka in enaka družba — in iz take družbe se sliši vedno enake pozive k poboju, klanju in drugim dejanjem, pred katerimi stresa groza poštenega človeka.

Ako želiš, klerikalna »Gorica« zglej, le poglej okoli sebe — in jaz ti jih pošljem več sto, če želiš!

Dostojen človek ni in ne more biti klerikalec.

Kaj se sklicuješ na zadnje dež. volitve. E, to ni še nič, ker zmagala sta denar in nevednost.

Ljudstva glas je res božji glas — a ne, če je ta glas kupljen, ker ta je škarijotov zaslužek. In lump je tisti, ki ga je vzel in še večji tisti, ki ga je dal.

Zadnje deželnozborske volitve so bile le Pirova zmaga, ki jih prav nič ne veseli, kakor se razvidi iz predalov umazane »Gorice«. Na klerikalni strani je bil boj za korita in ne za drugo. In več jih je, ki so prodali poštenje za kupico vina

in cigaro. Po teh nam ni žal, takih ne maramo, take le imejte, klerikalci, tudi če so danes slučajno na krmilu.

Don Gregorcig, poslušajte Vi. Pošteno učiteljstvo hoče svojo pot dalje; hoče in bo izobraževalo naš narod, ga vodilo na boljša pota in mu kazalo lumparijo klerikalcev, kazalo mu bode pogubno politiko klerikalnih kolovodji, ki so največji škodljivci našega naroda.

Pravo učiteljstvo, ki živi in dela za ljudstvo, tudi ve, da ga ta ali oni koristolovec in neznačajnej zapusti, a ne bo jokalo za njim.

Čimpreje boste pri koritu stoječi klerikalci, despoti, izvajali svoje pobijanje, tem bolje bo za nas in za ljudstvo, ker temprej se očisti vseh plašljivcev, omahljivcev in potuhnjencev, temprej se vas otresemo.

Pošteno učiteljstvo s pomočjo poštenega ljudstva že preskrbi, da zvedo vsi za kler. hudobne, lumparske čine nad našim narodom.

Bojimo se ne najhujšega terorizma — in tudi ne po Šusteršiču in Lampetu vpejanega sredstva »izstradanja učiteljstva«. Navajeni smo že itak na vse, samo ne na dobrote in zato se prav nič ne bojimo. In še enkrat ponovim: nič nas ni strah političnih demagogičnih šarlatanov, ki se hvalijo, koliko so naredili za ljudstvo v zadrukah, društvih, ker vemo, da niso nič naredili dobrega, le svoj žep so si nabasali ob nevednosti nekaterih ljudi. Ta padi, padete tudi vi ž njo!

Zato na delo med ljudstvo! Učimo ga, bodrino ga in kažimo mu pogubno politiko kolovodji Stranke Ljudskih Slepjarjev. Mlad učitelj.

Tako piše jeden.

Drugi pa nas prosi, objaviti ta-le članek:

»Nekaj besed« Novemu času.

»To je vaša sveta dolžnost!« Tako konča »Novi čas« z dopisom »Slab učitelj — slab pastir« v 3. št. Pričnem na koncu, ker drugače me njegova nova falanga, ki je vajena hoditi le rakovo pot —

nazaj, ne razume. — Nazaj, nazaj v nekdanji raj! To si je tudi on vzel za svoje gesto. Nazaj naj bi prijadrala nekdanja noč — noč vaše moči — vaše prijateljice. Nazaj nekdanje voge, v katere ste vkovali — kakor se to še godi — ubogo ljudstvo, da ste je potem izželi. Saj ono ni videlo in ni vedelo, kaj se ž njim godi, ker je bila tema.

Zato nalagate ljudstvu tisto »dolžnost!« Zato se zaganjate v prijatelje luči in nositelje blagra našemu révnemu ljudstvu, zato se zaletate v tiste, ki hočejo s svojim trudopolnim, pa vendar neumornim delom dati ljudstvu to, kar bi že imelo, ako bi ne bilo vas trdosrčnežev, neobčutljivcev, in to je izobrazba. Podkopati jim hočete s svojimi umazaniami in podlimi klici zaupanje, ki je vživajo pri ljudstvu, katero jih pozna. Na drugi strani pa iščete janičarje, ki naj bi se z vso silo zagnali v nje učitelje-kristjane.

Kako nedolžno jim nalagate: »Ljudstvo, odstrani slabe učitelje iz vasi in zahtevaj si dobrih!« — »krščanskih mož za pastirje-učitelje otrok«. To je ravno toliko, kot bi rekli: »Ljudstvo, izderi si svoje oči — svojo luč, da ne boš videlo, da te bomo mi vodili!« O ironija, katero mi prav dobro razumemo in s katero dajate ljudstvu kupo strupa — z namenom, da naj uniči učitelje — in sebe.

Dobrih učiteljev si želite. Seveda: sedanjí čas zahteva dobre učitelje, a ne tako »dobre«, kakor si želite vi, gospoda »Novega časa«. Kateri pa so ti vaši »dobri« učitelji? Ti so slabi ljudski pastirji, kakoršnih si želite vi, v svoje namene. Razumemo!

Dobri učitelji so vam vampir, trn v peti, ker oni ljubijo le luč in beli dan in ker se zato ne strinjajo z vami! Da, oni vas najbolj poznajo; pri njih ste popolnoma razkrinkani: vaše kamenito srce, vaše hudobni nameni in sovraštvo, ki je gojilo do vseh — rečem do vseh, katero pa prikriva sladak zastor vaših besed — vse to je učiteljstvu rešena uganka. — Hej, gospoda moja mila, ura je dvanaest odbila! Kako srdit je vaš boj proti tem stebrom, katerih

Kapitan Hatteras

ali

Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisal Jules Verne. — Prevel O. J.

(Dalje.)

Shandon se ozre še enkrat okrog sebe ter pogleda na svojo uro. Čas, ko se opoldne raznašajo pisma, je že minil.

»Torej pojdite,« pravi orožničarju.

»Stran, vi drugi!« zakriči ta ter ukaže gledalcem zapustiti krov Forwarda.

Množice se začno premikati ter hité na obrežje, mornarji na ladji pa odvezujejo vrvi.

Neizogibna zmeda radovednežev, ki jih mornarji pehajo proč brez vsakega ozira, še naraste, ko začne pes tuliti. Ta žival je naenkrat skočila iz svojega kota v sredo gledalcev ter divje lajala.

Vse se mu je ogibalo; pes je dirjal proti stanovanju poveljnika, in — tisoč prič je videlo — kapitan pes je držal pismo med zobmi.

»Pismo!« vzklikne Shandon; »toda on mora biti tu na krovu?«

»Bil je brez dvoma, toda ni ga več,« pravi Johnson, kazaje na množico, ki se je že popolnoma umaknila.

»Kapitan, kapitan, sem!« kriči doktor ter skuša vzeti pismo, ki mu je pa pes strga iz rok. Nikomur drugemu je ni pustil nego Shandonu.

»Kapitan, sem!« zakliče ta.

Pes se približa in Shandon vzame pismo brez truda,

»Kapitan« pa trikrat rezko zalaja sredi globokega molka, ki vlada na krovu in na obrežju.

Shandon drži pismo, ne da bi je odprl.

»Berite vendar, berite,« vzklikne doktor.

Shandon pogleda. Naslov, brez datuma in naznanila kraja, se glasi:

»Richard Shandon, poveljnik ladje Forward.«

Shandon odpre pismo ter čita:

»Obrnite se proti rtu Farewell, kamor dospete do 20. aprila. Če kapitana tu še ne bo, pojdite kar skozi Davidov preliv in Baffinovo morje do zaliva Melville.«

»Kapitan Forwarda«

»K. Z.«

Shandon zviije skrbno lakonično pisemce, dene je v žep ter da povelje za odhod. Nekako slovesen je bil njegov glas, ki je odmeval sredi močnega piša.

Kmalu je bil Forward izven pristanišča ter jo rezal po toku Merseye. Množica se je drvila ob obrežju, da bi videla še zadnjikrat izredno ladjo. V hipu so bila jadra razpeta in Forward, vreden svojega imena, je naglo objadral rt Birkenhead ter se spustil z vso hitrostjo v Irlandsko morje.

V.

Na širnem morju.

Nestalen toda ugoden veter je z vso silo pilhal prav po aprilovo. Forward je urno rezal morje, ne da bi ga vijak kaj oviral. Okrog tretje ure se je srečal s parnikom, ki vozi pošto med Liverpoolom in otokom Mau. Kapitan jih je pozdravil s svojega krova, zadnje slovo, ki ga je slišalo moštvo Forwarda.

Ob petih izroči privodnik vodstvo ladje Shandonu,

vstopi v svojo ladjico ter kmalu izgine v jugozahodu. Proti večeru je že plula ladja okrog južnega konca otoka Mau. Po noči je bilo morje precej nemirno. Toda Forward je krepko vozil, pustil rt Ayr na severozahodu ter se obrnil proti Severnemu prekopu.

Johnson je imel prav. Na morju je mornarski nagon prevladal; videči izvrstno ladjo, so pozabili na nenavaden polččaj. Življenje na ladji je postalo redno.

Doktor je krepko vdihaval morski zrak ter se živahno sprehajal ob ostrem aprilovem pišu. Učenjak je imel še precej smisla za pomorsko življenje.

»Morje je nekaj krasnega,« je dejal Johnsonu, ko je šel po zajuterku na krov. »Samo škoda, da ga malo prepozno spoznam, pa se bom že odškodoval.«

»Prav imate, gospod Clawbonny; jaz bi dal vse suho ozemlje sveta za en košček oceana. Pa pravijo, da se mornarji kmalu naveličajo svoje službe. Jaz pa plovem že nad štirideset let in imam še vedno veselje na tem, kakor prvi dan.«

»Kako veselje, ko čuti človek pod nogami čvrsto ladjo, in če se ne motim, Forward se drži izbornu.«

»Prav sodite, gospod,« pravi Shandon, ki pristopi k njima. »To je izborna ladja in jaz priznam, da še nobena ladja, ki bi bila namenjena za ledene kraje, ni bila bolje preskrbljena in opremljena. To me spominja, kako je pred tridesetimi leti James Ross iskal severo-zahodni prevoz . . .

»Peljal se je na Viktoriji,« pristavi živahno doktor, »ladji, ki je bila primeroma prav toliko kakor naša, ter istotako opremljena z enim samim strojem.«

(Dalje pride.)

pa ne boste razbili in obvladali. Prepozno! Ljudstvo se je navžilo spoznanja.

V učiteljstvu vidite — skozi povečalno steklo — vse mogoče slabe lastnosti: pohujševanje, pijančevanje, brezbriznost i dr. Pregovora: Vsak pometaj pred svojim pragom, nočete poznati. Pogledajte sebe in svoja dejanja! Kdo je večji pohujšljivec kot vi, ki hujskate mladino zoper učiteljstvo! Ni treba vas učiti ne, gospoda, kako se pogleda kozarcu dno! Seveda je vaša praksa v tem le — kot vse slabo — v skritem kotičku, da ne vidi ljudstvo in da lažje zvrnete pokoro na učitelje. — Da bi pa pogledali v spomin-sko knjigo svojih v nebovpijočih grehov, za to nimate časa, ker drugače bi vam ne preostajalo časa za napade in hujskanja.

Ne maram več slediti vašim grdim lažem, ker se bojim, da bi ne zagazil po vaši rakovi poti predaleč, ker se mi vaša dejanja preveč studijo, ampak rečem le to:

Ljudstvo, sodi samo, kdo je bolj brez vesti in srca: mi učitelji ali tisti, ki ščuvajo tebe zoper nje in je blatijo! Je-li to njih opravilo? Ali je učiteljstvo brez srca, v katerega srcih plamté blage ideje, ki jih goji in razodeva delujoče učiteljstvo med narodom — med tabo — v tvojo korist in procvit? Naša zvezda vodnica je resnična naobrazba naroda, vsestranski napredek in razvoj slovenskega življa. Ali je ono brez vesti, ki ti hoče odstraniti težave in skrbi! Sodi!

Bojé se, da bi ti bila postelja bolje postлана in da bi oni, napadalci — slabše ležali. Tudi oni vedo dobro, da ti le uma meč suši solzne oči. Zato nam hočejo vzeti iz rok meč — meč napredka in spraviti tebe, revno ljudstvo v nadaljni stok. Blagor narodu, ki ne išče sreče v njih taboru in ki jih pozna.

Tako piše drugi.

Iz obeh člankov zveni opravičena ogorčenost in nekaj krepkih besed sta izrekla na pravi naslov.

Toliko na sploh! Proti temu, da bi nahujskani klerikalci začeli pobijati in klati ljudi, se mora vendar vsak postaviti, kdor še sploh po človeško misli.....

* * *

Tu pa nekaj drugega! — Učiteljstvo ni v naši stranki. Oficijelno je proglasilo svoj čas svoj pristop k »agrarni stranki«. Preklicalo tega pristopa doslej še ni. Le nekateri so ostali izven novega gibanja ter se niso dali upreči v nevarni voz; no, bilo jih je tudi nekaj, ki niso rekli ne tako ne tako, marveč so molčali; večina pa je izjavila, da je v agrarni stranki. Tako je bilo čitati tudi v »Učit. Tov.« Klerikalcev je med učiteljstvom le malo. To klerikalne generale strašno jezi. Pristašev napredne stranke med učitelji je bilo, predno je bila nastala agrarna stranka, le malo, to pa vkljub temu, da je napredna stranka vedno branila učiteljstvo in šolo ter je dobil marsikateri učitelj krepko pomoč od strani naprednjakov. Ali naša stranka je napredna, zato se vedno poteguje za šolo, jo varuje ter bo tudi vedno ščitila vredno učiteljstvo.....

Torej v agrarni stranki! Čez noč so hoteli »vzeti« deželo agrarci, pa so se smrtno blamirali in dandanašnji so razpadli. Ali je učiteljstvo res zapustilo agrarno stranko? V »Kmečkem glasu« smo čitali vabilo, naj vstopijo v »kmečko stranko«, češ, da jih ni več tam. Mermolja iz Vrtojbe jih vabi pod svojo »agrarno bandero«, katero je sedaj prebarval po socialno-demokratično.

Ali veste, kako sodi Mermolja o učiteljih? Pravi, da »v celi deželi sta dva, ki sta kaj vredna, drugini so za nič; samo plače hočejo imeti velike«. Razlagal je, da součiteljibremekmekiskistran, ki fer da jej škodujejo..... Sedaj pa jih vabi nazaj, da bi se z njimi vred »podemokratizirali« ter stopili med Tumove vojščake. Za »Kmečkim glasom« stoji sedaj dr. Tuma. Ali veste, kako misli on, veliki prijatelj učiteljstva, dr. Tuma, o učiteljstvu? Tisti dan lani, ko so ga bili pripeljali v kočiji v kavarno »Central« pa ga je jeden učiteljskih voditeljev na kratko odslovil, je pripovedoval dr. Tuma vsakemu, kdor ga je hotel poslušati: da so »ti učitelji čudni ljudje« ter da »tem ljudem ni nič za drugo kot za zvišanje plač. Kjer jim to kaže,

tam pa so.« — — — — — Torej, kje so sedaj učitelji, v kateri stranki!?

Agrarno rogoviljenje, v katero so se čisto po nepotrebi pomešali učiteljski voditelji, je neizmerno škodovalo vsemu učiteljstvu. Po nepotrebi so mu zapravili ugled, po nepotrebi izzvali gonjo, kakoršne bi drugače sigurno ne bilo, nekateri glavni, ki so hoteli doseči kdo ve kake časti na opolzkem političnem polju, na katerem se ne more držati pokoncu vsakdo!

Učiteljstvo v naši deželi naj ne gleda vspricho sedanje gonje samo klerikalcev, ki vihite bič nad njim, marveč naj misli tudi na krivdo, izšlo iz srede učiteljstva samega. — Naprednjaki so gledali s pomilovanjem na one, ki so drli za enim Mermoljem; agrarci jih dolžijo, da so oni krivi razpada agrarne stranke. Klerikalci jih pa hečejo tepsti s škorpijoni, da jih upokore ter vržejo popolnoma ob tla. Žalostna je ta usoda.....

Poznamo vrle učitelje, neumorne delavce, može; vsi ti trpijo po krivdi nekaterih! — Naj se sčisti tudi med učiteljstvom samim. Tako se dati goniti sem ter tje, kakor zadnje čase, to vendar ne gre. S krivci obračun! — Ko se je narodno-napredna stranka reorganizirala, je bil čas za resno delo; pomagati je bilo treba ne pa začeti uganjati »Mermoljeve špase«, ki rodijo tako kisle sadove, kakoršne mečejo sedaj klerikalci med učiteljstvo.

Imeli bi povedati še kaj — pa hodi dosti za danes! Dana je bila lepa prilika, spregovoriti par odkritosrčnih besed; zato smo jih spregovorili, kakor je naša navada, odkritosrčno.

Ker utegnemo klerikalci naš članek po svoje zasukniti, dostavljamo izrecno, da članek nima namena, koga vabiti v stranko.

Deželni zbor.

Dvanajsta seja.

Dne 29. pr. m. se je vršila XII. seja Manjkala sta poslanca Gasser in Zega. — Zega je bolan.

Predložene so razne peticije. Goriški magistrat hoče dovoljenje za uvedbo take na najemnino.

Predlogi: Dr. Venier stavi predlog za zgradbo novih poslopij za gimnazijo in realko. Dr. Bugatto za meščansko šolo v Gradišču. Kosmač zahteva 8000 K v svrhu popolnitve osobja v deželnem stavbnem uradu. Dr. Bugatto hoče od vlade ustanovitev trgovskih šol v Gradišču, Krminu, Tržiču in Červinjanu.

Bombig je utemeljeval svoj predlog o akciji proti zvišanju tarif na južni in državni železnici. Predlog se sprejme.

Pinavcig je utemeljeval svoj predlog o premembu deželnega zakona, ki se tiče uprave graježkih kopališč. Se izroči juridicnemu odseku.

Antonelli je utemeljeval svoj predlog o uvrščenju med skladovne cejste a) Nogaredo-St. Vid, b) Ajel-Altura-Saciletto. Izroči se teh. odseku.

Nato je prišel na vrsto Piccininijev predlog, ki se glasi: »Opusti naj se nazivanje »avstrijsko-ilirsko Primorje« v deželnem zakoniku in ukazniku«. — Rekel je, da to nazivanje ni opravičeno ne geografično ne historično; da to nazivanje, tudi ne odgovarja narodnim čutilom obeh narodov, zastopanih v zbornici, ker spominja na konfesionalni značaj, vzeti iz ilirizma osemnajstega stoletja; ne odgovarja državnim ideji, kajti država je čutila potrebo l. 1849. opustiti to »ilirsko kraljestvo«, sezidano l. 1816. na razvalinah podrtega Napoleonovega kraljestva, ker so se gojile separatistične ideje od strani sanjačev o velikem jugoslovanskem kraljestvu. Potem je pripovedoval Piccinini, kaj da se je nekoč razumelo pod »Ilirijo«, govoril je o ilirskih ljudstvih, o Benečanih, Turkih, Madjarih, da se je razumelo pod Marijo Terezijo za »ilirski narod« Ogrsko itd. Avstrija je Ilirijo imenovala Dalmacijo, Napoleon je ustanovil ilirske dežele. Ponovil je, da 1849. je Avstrija opustila to kraljestvo iz že navedenih vzrokov, za katere je delal s svojimi pesnimi tudi hrvaški pesnik Gaj. — Med njegovim govorom so se smejali. — Nujnost ni bila sprejeta. Predlog je pobijal posl. Fon. Nato je šlo za to, da se izroči predlog ka-

kemu odseku. Laški liberalci in klerikalci so se skregali med seboj. Bugatto se je skliceval na poslovnik, da se mora oddati predlog odseku brez glasovanja. Pajfer je zopet zatrjeval, da je on tu za tolmačenje poslovnika. Bugatto mu je ugovarjal, besede padajo sem in tje, krik in vik. Slednjič le spravijo Piccininijev strah pred »Ilirskim kraljestvom« v juridicni odsek.

Bugatto je na to utemeljeval dva predloga: in sicer o poddržavljenju južne železnice ter o premembu zakona, tičočega se varuštva graježkih kopališč. Za prvi predlog se sprejme nujnost, drugi se izroči juridicnemu odseku.

Berbuč je potem utemeljeval svoj predlog o izdelanju podrobnih načrtov in proračunov za preskrbitev nekaterih občin v Vipavski dolini z zdravno pitno vodo. Povdarjal je po svoje tako potrebo.

21 točk dnevnega reda so obsegali razni obračuni in računski sklepi.

Finančnemu odseku se izroči predlog o uravnavi reke Taglio. — Naroča se deželnemu odboru, naj proučuje načrte o razdelbi in uredbi zemljišč, o varstvu planin in o zložbi zemljišč. Razne druge točke so se sprejele v smislu predlogov deželnozborskih odsekov. O nekaterih prihodnjih.

Prihodnja seja bo v petek 4. t. m.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda K 250 nabrali društveniki »Zarje« na sokolskem plesu v Desklah. (Znesek za »Dijaško kuhinjo« se objavi pozneje).

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo pri F. pri sekanju pomeranč K 106.

Družba sv. Cirila in Metoda praznuje letos svojo petindvajsetletnico začetkom julija. — Te slavnosti se udeležijo slovensko-narodno misleči rodoljubi vseh slovenskih pokrajin; vsa narodna društva pa naj bi — vsako po svoje sodelovala, da bo slavlje veličastnejše. Program za to slavnost sicer še ni sestavljen, opozarjamo pa posebno vsa narodna društva, da se za to slavnost pripravijo, se mobilizirajo in s svojim sodelovanjem pospeše velepomembno petindvajsetletnico obrambe in prosvete našega naroda po dični družbi sv. Cirila in Metoda.

V Nabrežini so ustanovili v nedeljo podružnico družbe sv. C. in M. Vpisalo se je takoj 70 članov. Nabrali so 200 K za obrambeni sklad.

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Renč. — (Kakopolitična oblast množi klerikalne krčme). — Namestništvo je že večkrat dalo glavarstvu navodilo, naj ne izdajajo novih koncesij za krčme, češ, da jih je tako že preveč. In zares je delala obrtna oblast zadnja leta velike težave ob vsaki priliki, ko se je kje ustanovljala kaka nova krčma. Čestokrat je odrekla celo koncesijo za prav potrebno krčmo.

Naši klerikalci pa so prinesli te dni novico, da so zmagali s vojim »rekurzom« in da je dovoljena krčma tukajšnjega »Gospodarskega društva«. — Naj pojasnimo to švindlarijo!

Klerikalno »Gospodarsko društvo« hoče imeti svojo posebno krčmo, dasi jih je v Renčah že preveč. V svoji prošnji je društvo naglašalo, da imajo nad 2000 hektov vina, — a da ga prodajo, potrebujejo — krčmo v Renčah. Ti klerikalni gospodarji torej tako razumejo vinsko kupčijo, da vina ne prodajo v druge kraje, — marveč doma naj se potочи, mogoče celo z nezdravo konkurenco, da se toliko več vina popije doma. Torej pospeševanje pijanstva na očitno škodo našega kraja.

Ker je krčem nad domačo potrebo, glavarstvo ni dovolilo krčme. Ali klerikalci so se pritožili na namestništvo in oba državna poslanca — Fon in Gregorčič sta se tepla v Trstu za nepotrebno novo krčmo v Renčah.

Ker ni bilo mogoče ovreči načela, da je z dosedanjimi krčmami več nego dovolj zadoščeno lokalni potrebi, — je našlo namestništvo nova vratca, skozi katera je dovolilo v Renčah novo krčmo, kjer se

bo pijančevalo na katoliški podlagi. Našlo je namreč — čujte! — prometstujci, češ: ali je v Renčah dovoljno poskrbljeno za tužce. — Zdaj pa čujte najlepšo!

Na tako vprašanje politične oblasti je odšlo iz Renč uradno poročilo, da je v Renčah desetkrat nad potrebo preskrbljeno za prenočevanje tužcev. Sob je tu veliko, ali tužcev ni! V celem letu sta prenočevala tu le en gospod in ena gospa iz Trsta!

Vkljub temu je namestništvo dovolilo novo krčmo »Gospodarskega društva« z ozirom na — tujski promet. Ali ni to škandal?!?

Vprašamo, ali ni nobenega paragrafa, po katerem bi se prišlo do živega tistemu referentu? (— Žal, da ne! V tem slučaju zasluži prav poštene lekcije! — To lahko naredite v obliki pritožbe na ministerstvo v smislu § 146 alin. 4. zastran docela zgrešenega postopanja. — Oglasite se pri nas! — Op. uredništva).

Tako, vidite, izpolnjuje namestništvo svoja lastna navodila, ko gre za kako klerikalno oštarijo, katere ni prav nič potreba in jo hočejo imeti le zato, da bodo delali škodo dosedanjim krčmarjem!

Pa kako iznajdljivo je namestništvo v razlogih! Ako jih ni, jih pa naredi, kakor sv. Matija led. — — — — —

Domače vesti.

Prihodnja seja deželnega zbora bo v petek 4. t. m. Drugi teden je pustni terek in pepelnica; gotovo torej ne bo več sej kot jedna od petka do prihodnjega četrтка. Potem pa pohaja čas, kajti okoli 20. t. m. bo sklican državni zbor. Gospodje so se že naveličali sej. Menda hočejo vse, karkoli rešijo odseki, zbasati v jedno ali dve dolgi seji. Bugatto je v soboto zahteval, naj bi bila seja zopet danes, pa so naveličani zavezniki rekli, da ne ter določili sejo šele na petek.

Kako so zmagali pri zadnjih volitvah klerikalci? — S sleparijami, zvijačami in podkupovanjem! Pred nedavnim časom smo poročali o celi vrsti klerikalnih vrlih katoliških mož, ki so stali radi volilnih pregreškov pred sodnijo.

Danes imamo nov slučaj. Včeraj, dne 31. pr. m. je stal pred goriško okrožno sodnijo Franc Arčon iz Renč, poznan klerikalen agitator. Obtožen je bil, da je predožjo volitvij v splošni kuriji, ki se je imela vršiti 5./10. 1909 dal naprednjaku Petru Pahorju 10 kron, ter mu obljubil še 10 K, ako voli za klerikalno stran.

Obtoženi se je pred sodnijo zagovarjal s tem, da je bil popolnoma pijan; njegov klerikalni pristaš France Gregorič ga je skušal izrezati s tem, da je rekel, da je bil pijan »kakor krava«. (Lepi katoliški možje!!) Toda priče so dokazale, da je bil Arčon čisto pri zdravi pameti, ko je skušal pridobiti Petra Pahorja. Ta je na videz denar vzel, a potem takoj konstatiral, da na ta način klerikalci lahko zmagajo, če dajo za vsak glas 20 K ter je ovadil vso stvar pristojni oblasti.

Priče so spravile tudi Franca Gregoriča, ki je hotel Arčonu pomagati, v zagato, tako, da je konečno izjavil, da se ne spominja natanko, ker je bil tudi sam pijan. —

Arčon je bil obsojen z ozirom na nedolžno družino le na 10 dni strogega zapora, posladenega z 1 postom in pa na izgubo volilne pravice za 6 let. —

Arčon je bil Petru Pahorju pravil, da klerikalci na sploh plačujejo glasove po 10 K, v sili pa po 20 kron. Arčonov moralni nivo pa označuje okolnost, da je namignil, da bi vsejedno potegnil z naprednjaki, če bi mu preskrbeli kos zemljišča, ki meji ob njegovo posest! Bo čakal! —

Fonu pa čestitamo na njegovih volilcih!

Kako pridno delajo deželnozborski odseki! — V sobotni seji deželnega zbora je povedal Bugatto, da tekom jednega meseca je bil železniški odsek sklican samo enkrat, istotako verifikacijski; juridicni odsek je bil sklican samo trikrat, dasi so nametali vanj že polno zakonskih načrtov ter predlogov. — Po stari navadi! Lepo počasi delajo in površno, potem pa s silo na dan z vsem v zadnji seji. Toliko se hvalijo, kako delajo. Delajo pa v resnici prav lepo po domače počasi!

Predlogi laških liberalnih in laških klerikalnih poslancev v deželni zbor so si včasih čisto jednaki. Zakaj, je povedal v sobotni seji poslanec Bugatto. Od laških klerikalnih poslancev zahteva deželni glavar, da morajo ob pravem času točno vlagati svoje predloge. Pajer jih pregleda, laški liberalni poslanci imajo čas, sestavijo hitro kaj predlog, jednak onemu klerikalnemu, se za zavleče za pol ure, v četrtni — in na to naznani v seji deželni glavar, da je vložil ta in ta laški liberalci tak in tak predlog, potem naznani šele prvotno oddani jednaki predlog laškega klerikalnega poslanca.

Laški liberalci imajo pač, kakor smo že rekli, namen, da devajo sproti v nič delovanje laških klerikalcev ter se kažejo Furlaniji, da storijo vse le oni ter da capljajo za njimi laški klerikalci.

Zato pa tudi raste spor med njimi. Gledajo se kot pes in mačka. Sobotna seja je bila burna. Padale so ostre besede sem in tje. Če pojde tako naprej, se za pust še stepejo med seboj laški liberalci in laški klerikalni poslanci.

V »Edinosti« se je sprivil nekdo na »Trgovsko in obrtno društvo«, kako da nič ne dela itd. Poleg tega pravi, da imajo denarni zavodi, ki društvo podpirajo, v odboru zastopnika. Ta sem jaz. — Kar se tiče nedelavne sti, je precej resnice, — ali to vemo vsi prav dobro. Gospod dopisnik naj bi se raje oglašil tu doma in nasvetoval, kako pomagati. — Sedanjí odbor je sprejel od prej veliko dolgov in zarubljeno pisarno. Prva in edina naloga je bila, plačati dolgove in oprostiti društvo rubežni. — To se je zgodilo! — Zdaj pa prosim, naj g. dopisnik prijateljski nasvetuje odbor, ki bo res kos svoji nalogi. — Eksperimentov sem videl že dovolj! Toda: ne zadošča samo domišljija in pa boben »Svoji k svojim!« za tega ali onega! — Jaz sam imam drugega dela toliko, da ne morem stati na čelu takemu društvu. — Pride čas, ko dobimo mož, ki bodo imeli vse sposobnosti tudi za tako važno delo, ki se združuje v T. o. d. Le potrpljenje! Danes jih še ni, kakor vse kaže! Kdor pa čuti dovolj sposobnosti in resne volje, ipeo prosim, naj se oglaš, — dobi na razpolago dober urad brez dolgov in celo z dovoljnimi denarnimi sredstvi! Torej: na delo! A. G.—k.

Tudi kutarji hočejo plesati. — Ko sta se dva kaplančka, oba izvrstna agitatorja don Gregorciga, dobro nabasala in pristnega brica nasrkala v Gorici najbrž v hotelu »Alle tre Corone« — ter po železnici se vračala k svojim ovčicam v Gore ter se pogovarjala to in ono, vzklíkne eden: Ko že v mestu vse pleše, ter vsaka kategorija ima svoj ples, halo, dajmo i mi duhovniki enega v letu prirediti, kaj bi nam pa mogli za to?

Dva gospoda v njiju kupe, to čuvši prasneta v smeh, kaplančka pa skočita v drugi voz pri prvi postaji. Ali ste jih čuli, tudi kutarji bi se radi sukali, dasi toliko kričijo, da je med plesalcem in plesalko hudič vmes. Menda pa se nič posebno ne bojijo tega »hudiča«.

Popotnik.

Drugo gostovanje tržaškega slovenskega gledališča. — Ljudska igra. V teh besedah je že zapopadena vsebina igre, ki so jo igrali v nedeljo zvečer, pred razprodano hišo tržaški gostje.

Pozdravili smo zopet našega znanca g. Reinerja, ki je svojo vlogo, starega veterana, pismošo pogodil v obče zadovoljstvo, če izvezamemo, da je bil semtertje malo premalo razumljiv. Izborna maska starega moža, ki je toliko ponosen na svoje »uradništvo«, dasi mu isto ni zagotovilo brezskrbne starosti. Da izkoplje iz bede mu je posebno všeč, da se ponudi prilika napraviti s svojo ljubljeno Lolo prvacato kupčijo.

Lolo v osebi gospe Danilove ni bila, posebno v prvem dejanju zadovoljiva. Je pač vloga, ki je sama na sebi nehvaležna. Vloga, ki nam razgrinja najgrše strani ženske duše, čustva surovosti in egoizma, ki tako malo pristojajo ženskemu značaju, njeni ženski naravi — prava kača. Gospa Danilova kot Lucija bi bila vsekakor bolj na mestu, kajt' gđc. Puceljova ni bila čustvena, kakor mora biti in je ljubeča mati in žena. Ona ne deklamuje. Njej prihajajo besede iz dna čuteče duše — so eno samo čutstvo, in isto diha vse njeno bitje.

Ljubka in naravna je bila Berta. Zdelo se je, da g. Mekindova prekaša samo sebe. Za njo seveda ni hotel zaostati njen Ivan. Ti dve ljubeči se bitji ovržeti mnenje in nazor vseh vbogih — »da v bogatstvu je sreča.« Kakšen razloček med skromnim a zares srečnim domom knjigoveza Reparja in razkošno palačo pl. Zagorskega, kjer ni odkritosrčnosti, ljubavi in zvestobe, in v očigled vsemu je g. pl. Zagorski nastopal res preveč plemenitaški resignirano. Ni se razgrel niti v trenutku, ko bi se mož polzeve krvi razbahantil. Poleg tega je bil tudi premlad in »prefejst«, in precej čudno je bilo, da ga je varala ženka s karikaturjo pl. Zadnikarjem, ki je napravil z vlogo, kar se je dalo.

Zadovoljni smo bili z g. Rudežem in prav veseli, da je tako hitro prebolel izgubo, in kakor se je videlo, mu je bila prav všeč botrica, ki neče ostati »stara devica« — stereotipna fraza — a v navadi.

Vsekakor je bilo občinstvo zadovoljno s predstavo, kar je izražalo s ploskanjem; saj posmeja se nekoliko rad vsakdo, posebno v predpustu. —c—

Društvo poštno-brzojavnih uradnikov v Gorici je imelo izreden občni zbor, na katerem je bilo govora o službeni pragmatiki, o potrebi novega poštnege poslopja ter o nameravanem obdačenju vina, doma zavžitega.

O službeni pragmatiki so razpravljali obširno ter povedali razne predloge, katere se naznani osrednjemu društvu na Dunaju. Glede potrebe novega poštnege poslopja je razpravljal že mestni svet, trgovsko-obrtna zbornica in tudi deželni zbor.

Ogorčeno pa so protestirali proti nameri: obdačiti vino, doma zavžito. Sklenili so resolucijo, katero so poslali deželnemu zboru in v kateri je rečeno, da glede na draginjo in glede na nizke plače bi bili poštno-brzojavni uradniki z uvedbo takega obdačenja močno oškodovani; zato protestujejo energično proti nameravanemu obdačenju vina, doma povžitega, pa naj prihaja ta namera od strani vlade, dež. zbora ali mestnega sveta.

Z vodovodom iz Hublja je Berbuč farbal Vipavce. Razlagal je, kako na široko se razpiete vodovod ter kake koristi bodo imele od njega občine po Vipavski dolini. Zatrjevali so klerikalni farbarji, da je vse v najboljšem teku. Ko so v mestnem svetu goriškem razpravljali o vodovodu iz Hublja, pa ni bilo nobene besede čuti o tem, da bi se s tem vodovodom mogle okoristiti občine Vipavske. Klerikalci so bili postavljeni na laž.

Ali farbanje se nadaljuje. Sedaj je stavil Berbuč v deželni zbor predlog o izdelanju podrobnih načrtov in proračunov za preskrbitev nekaterih občin v Vipavski dolini s pitno vodo. Kaj je bilo treba predloga, če je vse tako gotovo in že dognano, kakor so zatrjevali klerikalci pred volitvami: da se vse potrebno izvrši s pomočjo dež. odbora in da so že vse ukrenili katoliški poslanci. Z goriškim vodovodom ni nič, torej novi predlogi, s katerimi pa tudi ne bo nič. Dež. zbor in odbor nimata ne denarja ne volje pomagati Slovincem v takih rečeh. — Farbali pa bodo Vipavce še naprej. Blažen, kdor še kaj verjame Berbuču!

V »Marijinih družbah« je sveta dekliska čistost vedno v največji nevarnosti. Sedaj gre glas po goriški okolici, da v neki bližnji taki družbi ni vse v redu, marveč — kakor nam pišejo — da je nekaj teh Marijinih hčera preskočilo plot. Družbo vodi seveda g. nunc, ki je večkrat hvalil družbo, da je uzorna. Kako se je varal! Ali pa je vedel pa tako govoril?! Naš dopisnik pravi, da se po prvih krstih še oglaš, — Matere, varujte svoje hčere pred Marijinimi družbami!

V Kojkem bo v soboto plesni venček, v dvorani g. Fr. Marinič v Kojkem. Pri plesu sodeluje godba c. kr. pešpolka št. 47 iz Gorice. Začetek točno ob 1/2 8 zveč. Eventuelni dobiček v prid družbi »sv. C. in M.«

Streleške vaje pričnejo v soboto, dne 5. svečana in nadaljujejo potem vsako sredo in soboto v navadnih prostorih pri »Jeleni«.

Išče se za 2 osebi za 4 do 6 tednov meblovana soba v mestu če mogoče s hrano. — Ponudbe na naše upravnništvo in sicer takol.

Z leve galerije v gledališki dvorani Trg. doma je padel v nedeljo pri predstavi črno obrobljen ščipalnik; steklo ima št. 18. Kdor ga je izgubil, naj se oglaš, v Gabrščekovi trgovini v Gosposki ulici.

Sokolski vestnik.

Sokolova maškerada. — Na pustni torek, 8. februarja 1910: je, kakor že objavljeno, velika Sokolova maškerada, v Trgovskem domu. Letos je sklenil odbor, da ne priredi maškerade pod imenom, da ima občinstvo bolj prosto roko. Obeča se, da bo lepa zabava. Vabila se razpošljejo te dni. Kdor pomotoma ne dobi vabila, naj se obrne do br. Kranjca v Trg. domu ali naj pusti naslov pri Jeleni. Letos se morajo razkriti vse maske v to določenemu pregledovalcu. Vstopnina za ude in dame 1 K, za neude 2 K. Kdor ne pride v kostumu ali maski, plača 1 K globe, za kar dobi čepico. V društveni obleki in gardedame globe proste; sedeži na galeriji 1 K. Vstop je dovoljen le proti izkazilu vabila. Vstopnice se že predprodajajo. Na svidenje na pustni torek!

Telovadno društvo »Sokol« v Črnicah naznanja, da bode imelo svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 6. svečana 1910. ob 3. uri popoldne v društveni telovadnici.

Telovadno društvo »Sokol« v Ajdovščini priredi v nedeljo 6. svečana t. l. ob 4. uri pop. predpustno veselico. Na vsopredu bode godba, petje, rokoborba, kuplet, prizor s petjem, burka, veseloigra, srečkanje in ples. Igrala bode godba na lok. Ker so vse točke primerne predpustnemu času in bodo gotovo vzbujale obilo smeha, nadejamo se veliko udeležbe. Na zdar! Odbor.

Zveza narodnih društev.

Narodna Čitalnica na Kneži vabi k veselici s plesom, katero priredi dne 6. febr. t. l. v gostilni gosp. Ivana Kenda. Vspored: 1. Dr. G. Ipavec: »Pozdrav«, mešan zbor; 2. Fran Oerbič: »Gondolirjeva«, ženski zbor; 3. »Doktor Hribar«, veseloigra v enem dejanju; 4. Emil Adamič: »V Gozdu«, mešan zbor. Po veselici ples in prosta zabava. Pri plesu svirajo tolminski tamburaši. Začetek ob 5. uri popoldne. K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

»Naša bodočnost« je glasilo napredne slovenske šoli odrasle mladine, izhaja 15. dan vsakega meseca, in stane za celo leto 3 K. V svoji prvi letošnji številki prinaša sledečo vsebino: Petdesetletnica »Učiteljskega tovariša«, iz zgodovine človeške kulture, Živali na potu, Poulično življenje v japonskih mestih, Naš najbližji soseda — mesec, Vestnik za sokolski naraščaj, Listek. Vsebina je poučna in zanimiva. Priporočamo ta list našim društvom, posebno ker bo prinašal tudi dopise in bo tudi odgovarjal na vsakojaka vprašanja. Slovenskim starišem in vzgojalcem slovenske mladine pa priporočamo mesečnik »Domače ognjišče«, ki stane na leto 2'50 K. Oba lista izhajata v Ljubljani.

V štanjelskem gradu priredi pevsko bralno društvo »Štanjel« prihodnjo nedeljo ob 3. uri pop. veliko predpustno veselico s petjem, igro, godbo, šaljivimi prizori in s plesom. Pri veselici in plesu gra sokolska godba iz Prvačine. Vstopnina k veselici 40 v, sedeži 80 v, k plesu 20 v komad. Ker je vsopred veselice lep in obširen in se lahko isti dan ogleda znamenitosti gradu, ne bode nikomur žal, da je šel k veselici.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« naznanja p. n. članom in prijateljem društva, da priredi v nedeljo dne 6. t. m. v prostorih pri »Zlatem Jeleni« **društveno zabavo s plesom**. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane 1K, za nečlane 2 K. Dame proste. Obleka promenadna. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Goriško kmetijsko društvo sklicuje prih. nedeljo dne 6. t. m. ob 3. pop. (po molitvi) **javen shod vlnogradnikov** k

»Rebku«, kjer se bode razpravljalo o novem davku na vino.

Po zborovanju se bode vršilo predavanje o vinskih boleznih.

Državne podpore za živinorejo. — Pet milijonov kron se ima porabiti na leto za povzdigo naše živinoreje. Kakor pišejo, se bo teh pet milijonov razdelilo na posamezne dežele po številu glav goveje živine, ki se redijo v posameznih kronovinah. Po tej razdelitvi odpade na Kranjsko 133.000 K, na druge dežele pa, in sicer na Štajersko 378.000 K, na Koroško 138.000 K, na Goriško in Gradiščansko 40.000 K, na Istro 31.000 K, na Trst in okolico 2500 K, na Dalmacijo 57.000 K, na Tirolsko 223.000 K, na Nižje-Avstrijsko 319.000 K, Gor.-Avstrijsko 309.000 K, na Češko 1.187.000 K, na Moravsko 415.000 in na Galicijo 1.429.000 K.

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor. — Ta deželni zbor pač pozna Nemce, Slovence pa noče poznati. Proračun za t. l. je naravnost zasmeševanje in brezprimerno oškodovanje spodnještajerskih Slovencev. Dolžnost slovenskih poslancev je, da začno proti njemu boj z vsemi sredstvi. — Dež. doklade se zvišajo za 6%; na pivo od 2 na 4 K.

Češki deželni zbor je sklican na dan 3. t. m.

Vojna na Balkanu. — Bajce napove Bolgarska vojno Turčiji. Bolgarija je razburjena, ker je solunski preki sod vse bolgarske četovodje po proglasitvi ustave, ko so se podali Turkom, obsodil na smrt. Bolgarija zahteva maščevanje. Na meji je več bolgarskih polkov, vozijo tje strelivo in živila. Turčiji pa preti vojna tudi z Grčijo. Turčija bi zasedla Tesalijo, ako jej Grčija napove vojno.

Razne vesti.

Akad.-tehn. društvo »Triglav« v Gradcu bo imelo danes svoj III. redni občni zbor ob 8. uri zvečer v prostorih akad. tehn. društva »Triglav«, Schönaugasse 17/1.

Lloydov arsenal v Trstu kupi vlada. Poveča se ladjedelnica sv. Marka, arzenal se združi z eno obstoječih ladjedelnic.

Voda v Parizu je začela padati. Nevarnost za Pariz je minila. Ker se je obrat v mestni elektrarni pokvaril, so gorele nekaj časa po mestu in po kavarnah petrolejke in acetilenke. Vse one osebe civilnega in vojaškega stanu, ki so sodelovali pri rešilni akciji, bodo poklicane v častno legijo. Koj ko je minila za Pariz nevarnost, se je že začel zabavati. Italijanski kralj in turška vlada sta dala za ponesrečence po 50.000 K. Škoda, katero je napravila voda je ogromna.

Pisalni stroji v vlakih. — V jutranjih vlakih med Birmingham-om in med Londonom bodo nastavljeni v posebnem oddelku dekleta, ki bodo na zahtevo steno-grafirale ali pa pisale na stroj, kar se jim bo narekovalo. Veletrgovci se namreč peljejo jutraj v London, jutranjo pošto nosijo pri sebi in to pošto bodo sedaj lahko odpravili, še predno pridejo v London. Vsak pasazir se lahko posluži te naprave. Odškodnino v malem znesku se bo že vštelo pri oddaji vožnih listkov. (Dalje na četrti strani.)

Naravno čistilo za zobe

Eustomaticus

v prahu ali v ceveh

dr. Alfonza Milani-ja.

je edina zmes naravnih snovij, ki ne škoduje zdravlju in je edino čistilo za zobe, ki daje pravo beloto.

Zdravniške in zobozdravniške avtoritete bodisi italijanske ali tuje priporočajo, da je to čistilo najboljšje.

Dobiva se v vseh glavnih prodajalnah.

Veselaški davek v Gradcu. — Graški občinski svet je sklenil veselaški davek na gledališke predstave, na predstave v cirkusih, kinematografih, na plesne vaje, venčke, koncerte, dirke in druge podobne prireditve. Pri vstopnini do 60 v se bo plačalo davka 3 v, do 1 K 4 v, in od 1 K dalje za vsako krono 6 v. Še davke bodo kmalu obdali.

Smrt moderne »svetnice«. — V Rimu je umrla zelo poznana oseba, Sora Rosa ji je pravilo staro in mlado. Ona je po poklicu posredovala med bogom in med grešnim svetom. Za lep dar je zamogla s svojimi prošnjami ženi spraviti moža na dobro pot, razvneti ohlajenega ljubimca, ozdraviti otroke. Za svoje delo je bila ta svetnica izborna plačana in je posojevala svoj lahko zaslužen denar na velikanske oderuške obresti. Najraje je delala z bogatimi, a babjevernimi rimskimi aristokratijami. Dosegla je starost 73 let in zapustila je lepo premoženje.

Slaba mera. — Državni pravdnik v Monakovem je obtožil najemnika velike pivnice radi sleparije, ker je točil slabo mero. Krčmarji, pozor!

Herzik, znani petrograjski založnik Tolstojevih del, je bil obsojen na poldrugo leto trdnjave, ker je založil »Cerkev in država«, delo, katero je bogokletno po mnenju državnega pravdnika.

Tihotapev smrt v hribih. — V Forcola soteski med Misoks-dolino in Chivvenno je iznenadil snežen plaz 7 laških tihotapev, od katerih je šest odnesel sabo; samo sedmi se je rešil.

Strell pri ženitovanju. — Ker je pri ženitovanjski večerji cel večer dražil ženo, 25 letnega kupčevalca z ogljem, Jurija Martina v neki gostilni na Dunaju njegov lastni brat, češ, da ni niti z vozom šel po svojo nevesto, je ženin v veliki razburjenosti petkrat ustrelil nase iz samokresa, toda pri tem se je le lahko ranil. Mala obveza v bolnišnici mu je umirila kri.

Nemško gledališče v Ljubljani se bo z dovoljenjem cesarjevim imenovalo »Kaiser Franz Josef Jubiläums-Theater«.

Najhitrejši ameriški vlak skočil s tira. — Brzovlak, ki vozi med New-Yorkom in Chicagom in sicer s hitrostjo 125 km na uro je skočil s tira pri Johnsville. Strojvodja in kurjač sta hotela doprinesiti 8 minut zamude in plačala ta svoj namen z življenjem. Drugim se ni ničesar zgodilo, ker se vozovi k sreči niso prevrnili.

Italijanski kralj je imenoval 33 novih članov v senat. Med temi so zastopniki vseh strank učenjaki in pisatelji. Med novimi člani je tudi stari Patro, kateri je bil

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril na Kornu št. 6

Novo brivnico.

Priporočam se sl. občinstvu za mnogobrojen obisk ter jamčim za točno postrežbo in snaznost.

Z odličnim spoštovanjem

Mihael Turk, brivec.

1. 1853. od Avstro-Ogrske obsojen na smrt.

Ženski — roparici. — V New-Yorku sta vstavili dve dami bankirja van Norden-a, ko se je napotil iz hotela proti svojemu vozu, ter mu vzeli iz listnice 146.000 K. Obe sta že pod ključem.

Srbski prestolonaslednik Aleksander je bil prav pristrčno sprejet v Bulgariji in na bulgarskem dvoru. Govori se, da se zaroči s bolgarsko princesijo Evdoksijo Avgusto, ki ima sedaj komaj 12 let, med tem ko je on sam 22 let star.

Baronesa Vaughan. — Ta ljubica in žena umrlega belgijskega kralja Leopolda je dosegla velik uspeh. Kralj ji je daroval grad Balincourt na Francoskem že pred precejšnjim časom, toda ta grad je pustila kraljeva hči, Lujiza Koburška zapečatiti. Sedaj je razpečatilo sodišče ta grad, zavrnilo Lujizino poziv na sodno preiskavo in obsodilo Lujizo na vse s tem zapečatenjem gradu nastale troške.

Rodbinska drama. — V Elesdu na Ogrskem se je hotel spozabiti fotograf Bogyi nad svojo 18 letno hčerko. Fotografova žena je hotela rešiti hčer iz rok živinskega očeta, nastala je tepežka, v kateri je hči s sekiro preklala glavo očetu in se šla koj sama javit orožnikom.

Zadnji janičarji. — Svoj čas ob času turških vojen so bili janičarji strah in trepet vseh sovražnikov. Leta 1826. je pustil pomoriti Sultan II. vse janičarje, ker so se bili uprli. Bilo jih je 50.000. Dvajset janičarjev, ki so imeli službo v Sai Ogiaku, je bilo prezrtih v tem mesarskem klanju in ko je Mohamed zanje izvedel, jih je pomlodel, daroval jim celo okolico njihove vojašnice, določil jih za redarje v Eyubu in ukrenil, da se število janičarjev ne sme nikdar zvišati nad 20. Ti janičarji si izvole svojega poveljnika iz svoje srede za eno leto, v katerem dobiva 20.000 mark. Potem gre s polno plačo v pokoj. Ker postane vsak janičar enkrat poveljnik, je janičarska služba zelo priljubljena, dasi vlada v njih vrstah najstrožja disciplina, dasi je s to službo združeno vsakovrstno pomanjkanje. Janičarji živijo kakor vojaški menihi in komaj kot poveljniki v pokoju si privoščijo udobno življenje.

V zadregi zares si veliki, prijatelj, ne več še, za god kaj soprogi bi dal; za liter vipaveca, moj dragi pagatelj, prihranim, če hočeš, domač ti škandal. Poslušaj zdaj moje besede skrbno in kupi soprogi par čevljev

„OHO“

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.

Pozor!

Dobro vpeljana, 10 let obstoječa, manufakturna trgovina, ki nese letno 25.000 do 30.000 kron čistega dobička — se proda s hišo vred. Dokazi na razpolago. — Vprašanja na naše upravništvo.

Varstvena znamka: „šidro“
Einiment. Capsici comp.
 Nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
 je povsod pripoznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1-40 in 2- se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko „šidro“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.
Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
 pri „Zlatem lovu“ v Pragi
 Elisabethgasse št. 5 nova.
 Dnevno razpoložljive.

Dr. Ruggero Kürner,

kirurški zdravnik, bivši asistent na c. kr. kliniki genealogije in ostetrike v Gradcu.

Specialist za ženske bolezni.

Ordinira od 10.—11. predpoldne in od 3.—4. popoldne.

Tekališče Frana Josipa št. 6 (blizu lekarne Kürner).

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 78.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5½%, na varščino a i zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304-70. Posojila: 1.693.201- — Reservni zaklad: 90.230-05. — Vrednost hiš: 111.755 23.

Naznanilo.

Tvrška Ivančič & Kurinčič uljudno naznanja vsem svojim cenj. odjemalcem v mestu in na deželi, da je

preselila

svojo manufakturno trgovino iz Nadškofijske ulice št. 5 — v

Gosposko ulico št. 11. (Via Giosue Carducci) (prej J. Zornik).

Pri tej priliki uljudno naznanjava sl. občinstvu, da sva povečala svojo trgovino s tem, da sva vpeljala razno modno blago. Cene nizke, blago prve vrste, postrežba strogo slovanska.

Priporočava se za nadaljno naklonjenost in mnogobrojna naročila. — Z odličnim spoštovanjem

Ivančič & Kurinčič, manufakturna in modna trgovina

Gorica — Gosposka ulica št. 11.

Na prodaj so pod ugodnimi pogoji.

stroji za usnjarsko obrt in sicer:

nihalni valj, stroj z usnjatim vajem, čistilnica in valjalnica ter vse pripadajoče transmisije in kolesa.

Stroji so najnovejšega sistema Gläser.

Pojasnila daje upravništvo.

Sans souci

najboljša tužemska znamka napravljena po francoskem načinu.

Grand crémant, Carte d'Or, Asti spumante.

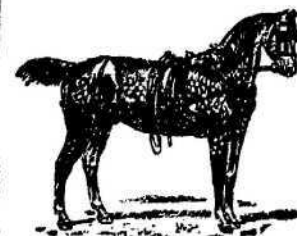
Gennaro Ossoinack — Reka

odlikovana klet šampanjca.

Centki na zahtevo gratis.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. ~~GORICA~~ na Kornu št. 11 sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kovčege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravo različne koleselne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.